

Täysistunto

Maanantai 11.12.2023 klo 12.00—23.17

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 53/2023 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 10/2023 vp

Toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 12. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Sitten mennään keskusteluun, ja sen käynnistää Garedeu.

Keskustelu

21.02 **Kaisa Garedeu ps:** Arvoisa puhemies! Nyt päästään asiaan. Tämä hallitus sitoutui jo keväällä siihen, ettei liikennepolttoaineiden hinta nouse hallituksen toimenpiteiden takia. Nyt on päästy sanoista tekoihin. Talousvaliokunta, jossa itsekin siis olen jäsenenä, sai käsiteltäviä hallituksen esityksen jakeluvelvoitelain muuttamisesta, eli juuri sen lain, jolla varmistetaan, ettei polttoaineen pumppuhinta nouse vuodenvaihteessa Marinin hallituksen päätösten mukaiselle tasolle.

Kuten mietinnössä kerrotaan, nyt tällä hetkellä voimassa olleiden päätösten mukaan tämä jakeluvelvoite olisi noussut 28 prosenttiin. Hei, miettikää: sen oli arvioitu aiheuttavan noin 17 sentin korotuksen dieselin pumppuhintaan ja noin 15 sentin nousun bensiinin pumppuhintaan. Sellainenhan ei todellakaan käy tälle nykyiselle hallitukselle. Autoilevan kansalaisen elämän realiteetteja ymmärtävälle hallitukselle tämä ei sopinut laisinkaan. Siksi onneksi tämä hallitus esitti, että vuoden 2024 jakeluvelvoitetta alennettaisiin 13,5 prosenttiin. [Tuomas Kettunen: Miksi ette tue biokaasua?]

Tämä on kaikista, lukuisista autoilijoita tukevista hallituksen toimenpiteistä merkittävin. Ilman tätä päätöstä bensiinikäyttöisten henkilöautojen vuotuiset polttoainekustannukset olisivat nousseet entisestään keskimäärin 114 euroa, dieselautojen osalta olisivat nousseet entisestään 200 euroa, eikä vaikutus koske pelkästään kotitalouksia. Kuljetusala nyt säästää tämän johdosta hallituksen päätöksen seurauksena jopa yli 220 miljoonaa. Ajatella, mikä summa rahaa. Näin logistiikkakustannusten hillitseminen parantaa suomalaisten kuljetusyritysten kilpailukykyä. [Tuomas Kettunen: Miksi ammattidieseliä ei tule?] Päätöksellä voi myös olla myönteisiä vaikutuksia kotimaan matkailusektorille.

Haluan jälleen kerran muistuttaa meitä kaikkia päättäjiä täällä salissa ja erityisesti vasenta laitaa siitä, että Suomen päästöt ovat alle promillen koko maapallon päästöistä. Vaikka meistä nyt jokainen lopettaisi autoilun tähän paikkaan ja ryhtyisi vaikka polkupyöräilijäksi, ei näillä Suomen päästövähennyksillä ole yhtään mitään merkitystä millekään ilmaston lämpenemiselle. Siihenhän tämä aivan älyvapaa jakeluvelvoite kokonaisuudessaan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2023 vp

tähtää, päästöjen vähentämiseen. Jos minä yksin saisin päättää, lopettaisin koko jakeluvelvoitteen. [Tuomas Kettusen ja Petri Honkosen välihuuto]

Arvoisa puhemies! Suomen kilpailukyvyn kehittäminen ja kansalaisten ostovoiman parantaminen vaativat päätöksiä, joilla vähennetään yritysten ja suomalaisten kustannuksia, [Tuomas Kettunen: Te olette kiristämässä ruuan arvonlisäveroa!] muuten emme voi pärjätä kansainvälisessä kilpailussa.

Kiitos tälle nykyhallitukselle, joka on ryhtynyt rohkeisiin toimiin saadakseen Suomen liikkeelle sanan kaikissa merkityksissä. — Kiitos. [Katri Kulmuni: Miksette äsken osallistunut keskusteluun? — Paula Werning: Tässä olisi ollut kahdeksan tuntia aikaa!]

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Seuraavaksi edustaja Hyrkkö.

21.06 Saara Hyrkkö vihr: Arvoisa puhemies! Tässä edelliset, onkohan, kahdeksan tuntia on käyty varsin tärkeää keskustelua, joka itse asiassa myös liittyy suomalaisten ostovoimaan ja pärjäämiseen tässä yhteiskunnassa hallituksen päätösten myötä. Ja voin sanoa, että tämä jakeluvelvoitetta koskeva päätös ei kyllä lohduta niitä lukemattomia ihmisiä, joihin indeksijäädytykset ja toimeentulotuen kiristykset ja asumistuen leikkaukset osuvat erittäin lujaa.

Arvoisa puhemies! Liikennepolitiikka on yksi hallituksen ilmastopolitiikan suurimmista murheenkryyneistä, ei toki ainoa, mutta yksi suurimmista. Kun liikenteen päästöjä pitäisi vähentää, niin hallitus toimii päinvastoin: kaikkein saastuttavimpien autojen ajoneuvoveroa lasketaan ja fossiilisia polttoaineita suositaan, sähköautojen latausinfraan panostamista jarrutellaan, joukkoliikenteen lipunhintoja kasvatetaan, kävelyn ja pyöräilyn rahoitusta leikataan, ruuhkamaksut ovat jääneet kokonaan unholaan. Tämän kaiken lisäksi jakeluvelvoitteen lain edellyttämää nousu-uraa lasketaan. Jakeluvelvoitehan tarkoittaa käytännössä sitä, että polttoaineissa tulee olla tietty osuus uusiutuvaa polttoainetta. Sen ideana on vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä koko EU:n alueella. Jakeluvelvoite on tähän mennessä ollut varsin tehokas keino vähentää liikenteen päästöjä, minkä takia jakeluvelvoitteen määrän on ollut tarkoitus kasvaa nopeasti tulevina vuosina. Esimerkiksi liikenne- ja viestintäministeriö on todennut, että jakeluvelvoite on ollut liikenteen tehokkain päästövähennyskeino. Jakeluvelvoitteen nousu-uran loiventaminen tekee liikenteen päästövähennystavoitteiden saavuttamisesta siis huomattavasti hankalampaa.

No, erityisen keuhko päätös on olla nostamatta jakeluvelvoitteen lisävelvoitetta. Tällä lisävelvoitteella tarkoitetaan kehittyneistä raaka-aineista valmistettuja polttoaineita, joiden tuotannossa ei käytetä ruuaksi tai rehuksi kelpaavia raaka-aineita. Viimeisten kuukausien aikana on käynyt hyvin selväksi, että hallitus ei tutkijoiden viestiä juuri kuuntele. Se ei sinänsä yllätä, mutta se, että hallitus ei kuuntele edes yrityksiä, jaksaa hämmästyttää. Yritykset ovat olleet nimittäin erityisen näreissään siitä, että lisävelvoitteen määrää lasketaan. Lisävelvoite luo kannusteita innovaatioille ja kehitystyölle, juuri sille, mitä Suomi tarvitsee. Nyt nämä innovaatiot uhkaavat tyrehtyä, kun lainsäädäntö on epäjohdonmukaista ja poukkoilevaa.

Arvoisa puhemies! Jakeluvelvoite ei toki ole täysin ongelmaton keino sekään. Biopolttoaineiden luonto- ja ilmastovaikutuksia tulee seurata tarkemmin. Sivuvirtojen ja muun kierrätettävän materiaalin hyödyntäminen uusiutuvien polttoaineiden valmistuksessa on erittäin tärkeää. Tosiasia on kuitenkin se, että hallitus ei ole esittänyt mitään korvaavia toimia, joilla liikenteen päästöjä voitaisiin uskottavasti vähentää, ei siis mitään. Suomella on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2023 vp

nyt merkittävä riski ylittää taakanjakosektorin ilmastotavoitteet. On vaarana, että joudumme ostamaan kalliita päästöyksiköitä muilta EU-mailta. Ja jos hallitus kuvittelee, että tästä selvittää ilman seuraamuksia, niin se on todella riskialtista toiveajattelua, uhkapeliä, voisi sanoa. Siihen meillä ei tässä taloudellisessakaan tilanteessa ole yksinkertaisesti varaa. Kyse on myös sukupolvien välisestä oikeudenmukaisuudesta. Jos liikenteen päästöjä ei onnistuta vähentämään, niin laskun sen monessakin merkityksessä maksavat ennen kaikkea lapset ja nuoret.

Arvoisa puhemies! Näillä puheilla teen kolme monistelausumaehdotusta, joissa esitetään, että pidetään kiinni nykyisestä jakeluvuorituksen kasvu-urasta, että jakeluvuorituksen lisävelvoite nostetaan viipymättä neljään prosenttiin ja että eduskunnalle tuodaan tarvittavat esitykset, joilla liikenteen päästövähennyksissä voidaan uskottavasti saavuttaa Suomen tavoite puolittaa kotimaan liikenteen päästöt vuoteen 2030 mennessä vuoden 2005 tasoon verrattuna painottaen päästövähennysten ennakoitavuutta ja kustannustehokkuutta. Ja nämä tosiaan jaetaan sitten monisteella pöydille. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Harjanne, poissa. Edustaja Kivelä, poissa. Edustaja Viitala, poissa — ei, siellä on Viitala paikalla. [Juha Viitala: Arvoisa rouva puhemies, täällä taisivat puheenvuorot tulla vähän väärässä järjestyksessä. Siellä näytti edustaja Hamari olevan kyllä ensin.] — Oliko Hamarilla aikaisemmin? [Lotta Hamari: Kyllä.] — No niin, se meni ohitse. Otetaan Hamari ensin ja sitten Viitala.

21.11 Lotta Hamari sd: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Puhdas siirtymä on välttämätön, ja sen pitää olla myös sosiaalisesti oikeudenmukainen. Jakeluvuorituksen nosto olisi tärkein politiikkatoimi liikenteen päästöjen vähentämiseksi. Meillä on myös osana EU:ta velvoitteita, ja päästöoikeuksien ostaminen tulee meille eteen, jos emme tee riittävästi toimia taakanjakosektorilla. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa tätä esitystä ei pidetty hyvänä.

Luin noita valiokunnan asiantuntijalausuntoja vielä tänään, ja haluan nostaa niistä tässä nyt muutamia vielä esille. Esimerkiksi UPM toteaa, että jakeluvuoritus on äärimmäisen tärkeä jokaiselle potentiaaliselle vetyinvestoinnille Suomessa. Liikenne- ja viestintäministeriön lausunnossa sanotaan, että jakeluvuorituksen keventämisellä voi olla negatiivinen vaikutus RRF-rahoituksen maksatuksiin. VTT:n näkemyksen mukaan lisävelvoitetason laskulle ei ole perusteita ja se on pidemmällä tähtäimellä liikenteen ilmastotavoitteiden vastainen toimi, jonka hintavaikutus jää alkuvaiheessa kuluttajille pieneksi.

Bioenergia ry: esitys heikentää myös polttoaineiden huoltovarmuutta sekä vaikeuttaa päästötavoitteiden saavuttamista. Suomen Biokierto ja Biokaasu ry esittää, ettei lisävelvoitetasoihin tehtäisi muutoksia. Neste lausunnossa tuodaan esille, että Saksa on jo joutunut ostamaan päästövähennysyksiköitä muilta jäsenmailta. Ja tässä slaidissa sanotaan — ei sentään caps lockilla mutta boldilla kuitenkin — että Suomen valtion ei liene viisasta maksaa toisten maiden päästövähennyskeinoista vaan luoda niillä varoilla investointeja ja työpaikkoja ja sitä kautta verotuloja kotimaahan. NEOTilla onkin sitten jo caps lock päällä, ja he toteavat, että velvoitteen laskeminen vaarantaa kotimaiset investoinnit.

Mitä enemmän näitä lausuntoja lukee, sen vakuuttuneemmaksi tulen, että tämä ei ole järkevää eikä itse asiassa hallituksen omiin tavoitteisiinkaan suhteutettuna perusteltu päätös. Siten esitän vastalauseen 1 mukaiset kuusi lausumaehdotusta.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitos. — Ja nyt edustaja Viitala.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2023 vp

21.13 **Juha Viitala sd:** Arvoisa rouva puhemies! Näitä lausuntoja tosiaan tässä on vielä tänään luettu. Vihreän siirtymän tuomat mahdollisuudet ovat Suomen talouden kannalta merkittäviä, ja hallituksen olisi tärkeää huolehtia, että investointiympäristö pysyy vakaana ja yrityksillä olisi kirkas näkymä eteenpäin. Nyt hallituksen esitykset vaarantavat vihreän siirtymän mahdollistamat investoinnit Suomeen.

Valiokunnan saamissa lausunnoissa peräänkuulutettiin yleisesti johdonmukaisen ja ennakoitavan politiikkaohjauksen merkitystä. Lausuntojen mukaan jakeluvetoilain toistuvat muutokset eivät ole omiaan tukemaan investointiympäristön ennakoitavuutta. Kriittistä palautetta lausunnoissa on etenkin lisävelvoitteen alentamisesta, ja lausunnoissa oltiin erityisen huolissaan esityksen vaikutuksista kotimaisiin ja ulkomaisiin investointeihin.

Kannatan edustaja Hamarin tekemää esitystä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitos. — Edustaja Kaunisto, poissa. — Edustaja Kulmuni, olkaa hyvä.

21.14 **Katri Kulmuni kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Tämä jakeluvetoilain ei ole aivan yksiselitteinen. Sillä on ollut kiistämättömästi positiivisia vaikutuksia sen suhteen, että Suomen taakanjakosektorin päästöjä on pystytty vähentämään, ennen kaikkea liikenteen päästöjä on pystytty vähentämään, ja siellä ne ovat taakanjakosektorin osalta olleet toistaiseksi helpoimpia vähentää. Jokainen voi sitten pohtia, kuinka helppoa tätä kaulaa on kuroa kiinni nyt sitten maataloudesta tai jostakin muusta.

Mutta, kuten viime vaalikauden lopulla, keskusta on myös ensi vuodelle valmis tukemaan sitä samaa tasoa, mille tämä jakeluvetoilain nyt tässä poikkeuksellisessa energiakriisissä on asetettu. Mutta me kyllä kiinnitämme vakavaa huomiota siihen, että kyllähän tämä nyt sotkee investointiympäristöä jossain määrin. Hallitusohjelmassahan on ihan hyviä tavoitteita biokaasun käytön edistämiseksi tai synteettisten polttoaineiden käytön edistämiseksi. Tämä esitys nyt kyllä on yksi niistä, jotka sotivat näitä edistämistavoitteita vastaan, ja siksi on tietenkin tavattoman tärkeää, että jossain vaiheessa eduskuntaan todella tuotaisiin myös esityksiä, joilla edistettäisiin biokaasua tai synteettisiä polttoaineita. Mutta jakeluvetoilain tarina on toki muuttunut sikäli, että kun Ruotsi nyt on laskenut sitä, niin Suomi seuraa poliittisesti perässä.

Tämän ongelman tunnistaaksemme haluan tehdä vastalauseen 2 mukaiset neljä lausumaehdotusta, jossa siis edellytämme, että nykyistä paremmin seuraavassa jakeluvetoilain koskevan muutoksen vaiheessa selvitetään vaikutuksia valtiontalouteen, koska on todennäköistä, että tämä tulee lisäämään taakanjakosektorin päästöyksiköiden hankinnasta aiheutuvia kustannuksia tai vähentämään myynnistä saatavia tuloja.

Toisekseen pidämme erittäin tärkeänä, että valtio ja hallitus huolehtisivat ennustettavasta investointiympäristöstä ja ottaisivat tämän jatkossa paremmin huomioon esityksiä valmistellessaan.

Kolmanneksi, että hallitus ryhtyy viipymättä edistämään hallitusohjelman mukaisesti biokaasun tuotantoa ja käyttöä sen sijaan, että vaikeuttaa sitä lakiesityksillä.

Neljänneksi, että hallitus toteuttaa viipymättä kuljetusalan ammattidieselin, koska nyt esitetty jakeluvetoilain alentaminen kuljetusalan kustannusten alentamiseksi tai vientiteollisuuden kilpailukyvyyn vahvistamiseksi ei tietenkään ammattiliikenteelle ole riittävä.

Elikkä teen nämä neljä lausumaesitystä vastalauseen 2 mukaisesti.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2023 vp

Totean vielä loppuun, että nimenomaan ammattidieselillähän pystyttäisiin siis raskaan liikenteen kustannuksia arviolta noin 9,5 senttiä litraa kohden helpottamaan, ja tämä olisi tietenkin tavattoman tärkeää saada eduskuntaan, etenkin kun se laki on viime vaalikauden lopulla valtiovarainministeriössä valmiiksi valmisteltu.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Diarra.

21.17 Fatim Diarra vihr: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Edustaja Garedewin puheen-vuoro osoitti meille sen, kuinka tosissaan tämä hallitus on ilmastotoimien suhteen, kun hänkin piti pilkkanaan Suomen halua osallistua omalta vastuultaan yhteisen planeettamme selviytymiseen. Surullista, mutta näin kuitenkin.

Haluaisin kannattaa, arvoisa rouva puhemies, kaikkia edustaja Hyrkön tekemiä lausumaesityksiä tässä kohdassa. — Kiitos, arvoisa rouva puhemies.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Saramo.

21.18 Jussi Saramo vas: Arvoisa rouva puhemies! Valitettavasti edustaja Garedew ja nähtävästi koko perussuomalaisten eduskuntaryhmä ovat poistuneet paikalta, tai niille muutamille, jotka täällä vielä jaksoivat olla, täytyy varmaan lähettää sähköpostilla tämä viesti. Perussuomalaiset kertovat, että Suomen päästöillä ei ole merkitystä, koska meitä on vain viisi miljoonaa. Kun nyt siellä Dubain ilmastokokouksessa on poikkeuksellisen paljon ministereitä, siellä perussuomalaisetkin ministerit pyörivät, niin heidän kannattaisi ehdottaa, että jaetaan maapallo viiden miljoonan ihmisen hallinnollisiin alueisiin, ilmastomuutosongelma katoaisi.

No, vakavasti puhuen logiikkaa näistä puheista ei toki löytynyt, ja minusta vielä vähemmän tästä hallituksen kokonaisajattelusta, jossa yritetään — en pidä tästä sanonnasta, mutta ei tullut parempaan mieleen — sekä säästää että syödä se kakku ja ollaan tekevinään, mutta sitten kuitenkin kaikki toimenpiteet johtavat väärään suuntaan. Ei kerrota, mistä lopulta ne päästövähennykset syntyvät, ja ollaan valmiita käyttämään merkittävästi verorahoja lopulta tähän asiaan.

Arvoisa puhemies! Jakeluvelvoite on verotuksen ohella tärkein yksittäinen keino paitsi liikenteen myös koko taakanjakosektorin päästövähennysten saavuttamiseksi. Taakanjakasetuksen mukaan Suomen taakanjakosektorin päästövähennysvelvoite vuodelle 2030 on 50 prosenttia verrattuna vuoteen 2005. Tämä asetus sitoo Suomea oikeudellisesti, eikä toistaiseksi ole tosiaan tiedossa mitään, miten hallitus aikoo tämän saavuttaa. Ilmeisesti ei ole mitään ajatusta. Teeskennellään vaan, että homma on jotenkin hoidossa.

Kyllä tämä vaikuttaa yhtä vastuuttomalta kuin nyt muukin politiikka, jota tässä tänään on käyty läpi, ja sen takia, arvoisa puhemies, esitän, että lakiehdotus hylätään ja hyväksytään vastalauseen 3 mukainen lausuma.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitos. — Edustaja Kontula.

21.20 Anna Kontula vas: Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Saramon hylkäysesitystä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Mehtälä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2023 vp

21.20 **Timo Mehtälä kesk:** Arvoisa puhemies! Hallitus tällä esityksellään toimii oman ohjelmansa vastaisesti. Tässä esityksessä biokaasun käyttö, biometaanin käyttö, puolite-taan suunnitellusta, ja se on hallitusohjelman vastaista.

Kannatan edustaja Kulmunin tekemiä vastalauseen lausumaehdotuksia näiden neljän lausumaehdotuksen osalta.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kosonen.

21.21 **Hanna Kosonen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Tällä liikenteen jakeluvaihtel-la on ollut hyviä vaikutuksia Suomen ilmastotavoitteisiin. Niin kuin muun muassa edusta-ja Kulmuni tuossa mainitsi, liikenteen päästöjä on saatu helposti alennettua taakanjakosek-torilla. Tämä on ollut hyvä suomalainen innovaatio, ja me ollaan myös pystytty suomalai-sia yrityksiä ja niiden innovaatioita ja sitä kehitystä tukemaan näillä lakipäätöksillä. Tämä on myös kasvattanut suomalaisen polttoaineen määrää tankeissa. Nykyisinhän se tulee sit-ten lähinnä muualta, tämän jälkeen vielä enenevästi.

Investointiympäristön vakaus ja se näkymä, kasvu-ura on ollut myös tärkeää sille, että suomalaiset yritykset ovat pystyneet investoimaan ja kehittämään näitä vaihtoehtoisia polt-toaineita. Hallituksella on hyvät kirjaukset hallitusohjelmassa biokaasun edistämisestä, mutta tämä kyllä osuu aivan harhaan siinä kohtaa, että meillä ympäristövaliokunnassa esi-merkiksi kaikki asiantuntijat olivat oikeastaan tätä hallituksen esitystä vastaan juuri sen ta-kia, että investointiympäristö saa aivan epämääräisiä tietoja, mennään toiseen suuntaan ja toiseen suuntaan välillä, kukaan ei tiedä, minne suuntaan, ja se tarkoittaa sitä, että tänne Suomeen ei uskalleta investoida kohtaa.

Vielä mietin näitä kahta edellistä hallituskautta, jolloin tehtiin kyllä kaikki siihen näh-den, että biokaasun tuotanto ja myös käyttö saataisiin mahdollisimman suurelle kasvu-uralle Suomessa, ja siinä ehkä onnistuttiinkin jo jollain tavalla. Ainakin näin yritykset siitä kertoivat, että näkymät ovat hyvät, ne tuotantokustannukset on saatu alas ja sitä kautta myös tuotantoa sitten nostettua. Mutta tämä iskee todella vahvasti biokaasun mahdolli-suuksiin, jotka olivat juuri kasvamassa ja nousemassa, ja silloin taas vähennämme sitä ko-timaisen energiantuotannon määrää ja mahdollisuuksia käyttää kotimaista energiaa siellä kulkuvälineissä. Tämä osuu niin juurikin tähän biokaasulaitoksien tuotantojen kasvuun kuin myös sitten näihin RFNBO-polttoaineisiin eli synteettisen metaanin kehittämiseen ja sille kasvu-uralle.

Toivon mukaan hallitus tuo tänne nyt sitten toisenlaisia esityksiä, joissa aidosti toteute-taan tätä hallitusohjelmaa, jonka monia kirjauksia pystyn kyllä olemaan tukemassa, mutta en näitä hallituksen esityksiä.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kettunen.

21.24 **Tuomas Kettunen kesk:** Rouva puhemies! Nyt olemme lukeneet uutisista, kuinka polttoaineen hinta pumpulla on laskenut, ja nähtävästi onkin niin, että hallituspuolueitten edustajat lukuun ottamatta edustaja Auttoa, joka istuu täällä salissa — olette ainoa hallitus-puolueitten edustaja täällä yövartiossa soturina pitämässä huolta hallituksen linjasta — muut edustajat, ovat varmaan nytten tuolla kentällä kertomassa, kuinka hyvä hallitus on ti-puttanut tämän polttoaineen pumppuhinnan. Näinhän ei ole, vaan hallituksen toimethan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2023 vp

vasta ensi vuoden alusta vaikuttavat muutamalla sentillä sinne polttoainepumppujen mitarihintoihin, todennäköisesti. Nähtäväksi jää.

Siitä olen kyllä tyytyväinen, että tämä jakeluvelfoite säilytetään ensi vuonna tämän vuoden tasolla. Tämähän tarkoittaa sitä, että polttoaineen hinta ei lähde nousuun. Mutta nyt perussuomalaisen kansanedustajien toimesta on annettu ymmärtää, että tämä jakeluvelfoitteen prosentti, 13,5 prosenttia, olisi pysyvä. Näinhän ei ole. Vuonna 2025 prosenttiosuus on 16,5 prosenttia, vuonna 2026 se on jo 19,5 prosenttia, ja vuonna 2027 se on 22,5 prosenttia. Tämän haluan vielä tässäkin keskustelussa tuoda esille.

Mutta kyllähän on niin, että meidän Suomessakin pitää mennä koko ajan fossiilitaloudesta kohti biotaloutta eikä pelata öljyseikkien pussiin. Ja kyllä minä pikkuisen olen huolissani myös siitä, kun nyt puhutaan myös biokaasusta ja biokaasun tuotannosta ja siitä, kuinka sitä pitäisi edistää, että nythän perussuomalainen liikenneministeri toi eduskuntaan lakiesityksen, jolla poistetaan mahdollisuus antaa muuntotukea etanoli- tai kaasuaotoksi muuntamisesta. Kyllähän tämä on pelaamista sinne öljyseikkien pussiin, kun nythän pitäisi tukea kotimaista tuotantoa ja ennen kaikkea uusiutuvia energiamuotoja.

Tässä samassa asiayhteydessä olen siitä tyytyväinen, että hallitus on huomionut sen haasteen, että meidän ammatiliikenne tarvitsee kilpailukykyä. Mutta minkä vuoksi te ette ole tuoneet vielääkään esitystä, lakiesitystä, tähän taloon ammatidieselin käyttöönottamiseksi? Sillä me saisimme nopeasti kilpailuetua suomalaiselle teollisuudelle ja ennen kaikkea sille, että meidän raskas liikenteemme kulkisi vielä entistäkin paremmin, kun puhutaan vientiteollisuudesta ja vientiteollisuuden tuotteitten kuljettamisesta.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitos. — Edustaja Autto.

21.27 Heikki Autto kok: Arvoisa rouva puhemies! Tätä keskustelua on aivan mielenkiintoista seurata. Tätä varmasti voisi käyttää jonkunlaisena politiikan oppituntinakin siitä, miten oppositio pystyy samaan aikaan sekä kehumaan että tietysti löytämään myös kritiikkiä hallituksen esityksistä. Mutta ymmärrän hyvin, että opposition täytyy olla linjassa tämän hallituksen esityksen päälinjan kanssa, sen kanssa, että Suomessa polttoaineiden hinnat pidetään kurissa. Tässä mielessä edustaja Kettusen puheenvuoro olisi voinut ehkä vielä vähän enemmän antaa hallitukselle tunnustusta, koska onhan se totta, että ensi vuonna hallituksen päätöksillä nimenomaan useita kymmeniä senttejä pystytään puuttumaan suhteessa siihen, mikä olisi ollut Marinin hallituksen alkuperäinen tavoitetaso polttoaineiden hintojen osalta. Eli on aivan selvää, että hallituksen historiallinen päätös polttoaineiden verotuksen alentamisesta on siis toki merkitykseltään vähäisempi kuin tämä jakeluvelfoiteratkaisu, mutta on symbolisesti valtavan tärkeää, että polttoaineiden verotusta voidaan myös laskea, suunta ei ole siis aina vain nouseva, ja nämä muodostavat kokonaisuuden, jolla on todella merkitystä paitsi suomalaisten kotitalouksien ostovoiman kannalta myös maamme kilpailukyvyyn kannalta.

Arvoisat opposition edustajat, voin vakuuttaa, että hallitus tekee toimenpiteitä, joilla Suomi vaikuttaa niin, että päästöt meillä vähenevät, mutta ennen kaikkea niin, että päästöt globaalisti vähenevät. Suomi on yksi niitä harvoja maita maailmassa, joka on pystynyt samaan aikaan sekä merkittävästi vähentämään hiilidioksidipäästöjään että kasvattamaan kansantalouttaan ja lisäämään ihmisten hyvinvointia. Tämä on tietysti yhtälö, josta täytyy pystyä tulevaisuudessakin pitämään kiinni. Ei ole mahdollista, että näännyttaisimme itsemme sen kaltaisilla epätarkoituksenmukaisilla toimenpiteillä, jotka veisivät kohtuutto-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 70/2023 vp

man paljon kilpailukykyämme mutta samalla vähentäisivät päästöjä globaalisti tarkasteltuna vain marginaalisesti, jolloin menettäisimme sen mahdollisuuden, että maailmalta nimenomaan katsotaan sitä esimerkkiä, jonka Suomi asettaa, että meillä voidaan vähentää päästöjä määrätietoisesti ja samalla myös pystytään luomaan taloudellista hyvinvointia ja sen johdosta sitten sitä kaikenlaista hyvää, mitä tällainen hyvinvoiva yhteiskunta pystyy ihmisille tarjoamaan.

Koska Suomessa esimerkiksi sähköntuotannon päästökerroin on saatu käytännössä painettua nolleen sen ansiosta, että ydinvoimaa on rakennettu lisää ja hyvin merkittävä osa tietysti Suomessa on jo aiemmin ollut uusiutuvaa energiaa, jatkossa vielä kasvavissa määrin, niin on todella tärkeää, että teollisuutemme on kaikin tavoin kilpailukykyinen. Tässä esimerkiksi logistiikka [Puhemies koputtaa] on aivan keskeinen osa, jolloin investoinnit kohdistuvat Suomeen. [Puhemies koputtaa] Teolliset tuotteet, joita eurooppalaisille tai laajemmin maailman talouksille valmistetaan, tuotetaan meillä käytännössä päästöttömästi. Tätä varten on tärkeää muun muassa tätä hallituksen esitystä edistää.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitoksia. — Edustaja Kettunen.

21.31 Tuomas Kettunen kesk: Kunnioitettu rouva puhemies! Sen verran hallitusta voin kehua, että pidätte tämän jakeluvelvoitteen tason ensi vuonna samalla tasolla kuin tänä vuonna, mutta en voi kehua sitä, että... No kehun sen verran, että biokaasu on asianmukaisesti mainittu hallitusohjelmassa, mutta toivoisin, että se ei vain jää sinne kirjausten tasolle vaan nopeasti tulee myös toimenpiteitä biokaasulaitosten rakentamiseksi, mikä luo sitä omavaraisuutta tähän maahan energiantuotannon osalta.

En tiedä näin joulun alla, onko se ollut viekkautta ja vääryyttä valtiovarainministeripuolue perussuomalaisten suunnalta, nimittäin perussuomalaisethan lupasivat keväällä vaalien alla, että kokonaan biopolttoaineitten jakeluvelvoitteesta luovutaan. [Eduskunnasta: Ohhoh!] En tiedä, minkälaisia keskusteluja on käyty siellä Säätytalolla tämän asian osalta, mutta tätä lupausta ei toteutettu perussuomalaisten toimesta.

Sen sijaan perussuomalaiset ovat hallituksessa korottamassa tavallisten ihmisten, työmatkailijoiden, kustannuksia nostamalla työmatkavähennyksen omavastuuta 150 eurolla ja antamalla vähennysoikeuden enimmäismäärän laskea 1 400 eurolla vuoden 23 tasosta eli tähän vuoden tasosta. Tästä ei ollut vaaleissa mitään puhetta.

Tällainen toiminta jonkin verran saattaa nakertaa ihmisten luottamusta meitä päätöksentekijöitä kohtaan.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.